

Zvoník od Matky Boží

Mgr. Jana Michková, ZŠ Město Albrechtice

Dominantní složka	Literární výchova
Vztah k dalším podkapitolám	Práce s hotovými texty
Ročník	8.
Anotace	Při práci s texty o zvoníku Quasimodovi si žáci uvědomí pravdivost výroku: První pohled často klame. Přemýšlí o svých postojích k lidem, kteří se něčím odlišují od ostatních, odhalují své charaktery. Rozvíjejí formulační schopnosti, spolupráci ve skupině. Vyučujícím se nabízí možnost nahlédnout do přemýšlení žáků o textech i o jejich životních názorech.
Časový rámec	3–4 vyučovací hodiny
Klíčová slova	Quasimodo, nalezenec, lhostejnost a zlomyslnost v mezilidských vztazích, životní postoje, charakteristika postav, interpretace, porozumění textu

Obsah

Metodika	1. Metodický přehled	2
	2. Úvod	2
	3. Metodický komentář	2
	3.1 Práce s textem	2
	3.2 Závěrečné aktivity	3
	4. Závěr	4
	5. Zdroje	4
Materiál	Pracovní listy pro žáky č. 1–8	5–18

D

1.5

1. Metodický přehled

Klíčové kompetence	k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské
Mezioborové vztahy	Výchova k občanství, Dějepis
Vztah k průřezovým tématům	Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova
Výukové metody a strategie	skupinová práce, čtení s předvídáním, komunikace v pracovní skupině
Co potřebujeme	pracovní listy pro žáky, čisté listy papíru, psací potřeby, internet nebo Školní slovník světových spisovatelů, filmové zpracování příběhu, DVD/video

2. Úvod

Na základě četby ukázek z díla Viktora Huga Chrám Matky Boží v Paříži si žáci procvičují čtení s porozuměním, interpretují text, diskutují o něm a spolupracují ve skupině. Učí se co nejpřesněji formulovat odpovědi na dané otázky, mají možnost vyjádřit se i písemnou formou. Při řešení úkolů využívají svých znalostí literatury daného období; zároveň se snaží ujasnit si stav tehdejší společnosti a mezilidské vztahy, pohled společnosti na postižené jedince, péči o tyto lidi v minulosti – mohou srovnávat se současností. Popisují situace, ve kterých se v jednotlivých ukázkách literární postavy ocitly. Vytvářejí si tak spravedlivý, lidský pohled na svět postižených.

3. Metodický komentář

Žáci pracují ve skupinách. Při četbě ukázek z díla se snaží formulovat své myšlenky, názory na tehdejší mezilidské vztahy, sledují chování jednotlivých literárních hrdinů – po nashromáždění informací budou postupně odpovídat na dané otázky, související s texty.

3.1 Práce s textem

Aktivita č. 1 – Seznámení s příběhem a práce s pracovními listy

Vytvoříme skupiny podle počtu žáků ve třídě, optimální počet je 5 skupin. Základem práce jsou pracovní listy s vybranými texty z díla V. Huga (dítě – nalezenec, jeho postižení, kněz – zachránce, vzhled versus povahové rysy Quasimoda, jeho čin – záchrana Esmeraldy, jeho vnitřní citové rozpoložení vůči Esmeraldě).

Po přečtení ukázek žáci postupně zpracovávají odpovědi na zadané otázky a úkoly.

Po 10–15 minutách vyzveme žáky jednotlivých skupin, aby své odpovědi přednesli hlasitě. Sledujeme způsoby vyjadřování, myšlenkové pochody žáků, zda správně pochopili konkrétní úkol.

Pokud se některým z žáků nedaří vhodně pojmenovat události z ukázky, pomůžeme výstižnější formulací.

Po dalších cca 15 minutách umožníme krátkou diskusi mezi žáky jednotlivých skupin – každý vyjadřuje své názory a srovná je s názory ostatních žáků.

Při závěrečném hodnocení posledního příspěvku položíme žákům společné otázky:

- *Jak na vás zapůsobil úryvek, kdy je Quasimodo na pranýři? Byl to adekvátní trest?*
- *Jaký je váš názor na tresty v dnešní společnosti za překročení zákona?*
- *Můžete srovnat obě období (dříve a dnes) – co se týká trestů?*

Na společnou diskusi (na základě předchozích otázek), kterou vyučující taktně řídí, ponecháme cca 10 minut.

Aktivita č. 2 – Odhadněte závěr příběhu

Poté společně přečteme krátký úryvek ze závěru příběhu a dáme prostor žákům, aby sami uhádli, jak asi dopadne (**pracovní list pro žáky č. 6**). Zeptáme se jich:

- *Jaký byl nakonec podle vás osud nešťastného Quasimoda? Napište v každé skupině dokončení příběhu.*

Opět necháme žáky pracovat asi 10 minut; poté společně přečteme jejich závěry.

Společně s žáky dočteme poslední závěrečný pracovní list se skutečným koncem příběhu o Quasimodovi (**pracovní list pro žáky č. 7**).

3.2 Závěrečné aktivity

Aktivita č. 1 – Práce s pracovními listy

Žáci dostanou pracovní listy s dalšími otázkami, na které budou odpovídat (**pracovní list pro žáky č. 8**).

Během celého pracovního procesu sledujeme všechny žáky v jednotlivých skupinách, jak se účastní aktivit. V případě, že některý z nich není příliš ochoten spolupracovat s ostatními, snažíme se jej oslovit konkrétními otázkami, abychom ho vtáhli „do pracovního dění“, pokoušíme se ho tím vyburcovat k přemýšlení a vyjádření vlastního názoru.

V závěru pochválíme žáky za práci v hodině.

Aktivita č. 2 – Ukázka z filmu

S žáky se můžeme následně podívat na **zfilmovanou verzi příběhu a srovnat film s úryvky z knihy**.

Aktivita č. 3 – Práce na PC

Jako rozšíření můžeme využít **práci na PC** (popř. s texty Školního slovníku světových spisovatelů).

- *Vyhledejte heslo Victor Hugo a seznamte se s jeho životem a další tvorbou.*

Na závěr si napíšete o autorovi **zápis do sešitů**.

4. Závěr

Cíle bylo dosaženo, když během všech aktivit žáci spolupracovali, dokázali vyvodit správné závěry.

Úkolem pedagoga je rovněž svým vlastním příkladem, životním přístupem, svými názory a postoji pomáhat žákům formovat jejich osobnost a nasměrovat je tak, aby sami v životě preferovali toleranci, měli smysl pro spravedlnost, čest, nebáli se prosazování pravdy. Každý pedagog může napomoci k výchově morálně ušlechtilého člověka.

Očekávané cíle a výstupy:

Žák

- vyjadřuje samostatně své názory
- vhodně argumentuje
- hodnotí situaci ve společnosti v minulosti, sleduje jednání lidí za určitých okolností, a tím si utváří pohled na tehdejší svět
- přemýšlí o správnosti jednání lidí dříve, vyjadřuje souvisle a srozumitelně své názory na dění
- prací ve skupině se asertivně zapojuje a spolupracuje s ostatními, uznává i názory druhých, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- uvědomuje si hodnotu života, jeho smysl, nachází životní priority, pravdu
- podpoří svou sebedůvěru, svůj rozvoj a vše vede k pocitu sebeúcty

D

5. Zdroje

Hugo, V.: *Chrám Matky Boží v Paříži (I. a II. díl)*. Praha: Julius Albert, 1934.

Dolejší, P.: *Školní slovník světových spisovatelů*. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství: Humpolec, 2005.

Texty V. Huga jsou pro žáky mírně upraveny pro rychlejší obsahový spád a lepší pochopení.

Pracovní list pro žáky č. 1a – ÚRYVEK Č. 1**Nešťastný nalezenec**

Jednoho krásného jitra v neděli zvané Quasimodo bylo po mši odloženo v chrámu Matky Boží malé živé stvořeníčko. ... Bylo zvykem vystavovat na tomto místě nalezené děti k veřejné dobročinnosti. Tam si je vzal, kdo chtěl. Před dřevěným „lůžkem“, kam se děti odkládaly, byla měděná miska na almužny.

Zdálo se, že živé stvořeníčko, které leželo na onom prkně ráno na neděli Quasimodo, léta Páně 1407, budí svrchovanou zvědavost.

...

„Copak je to, sestro?“ ... „To je dítě?“ ... „To není dítě, to je nepodařená opice.“ ...

Vzduchem se nesly podobné věty.

„Ten nalezenec je skutečně obluda! A řve na celé kolo,“ pravila jedna z žen, které si dítě prohlížely.

„Domnívám se, že je třeba zahodit to do vody nebo do ohně. Pevně doufám, že nebude nikým přijat.“ ... Takto hovořila další a řeči se linuly vzduchem jako jedovatý plyn.

Nyní se ozvala z davu jedna z urozených dam, která držela za ruku malé děvčátko:

„Jsem toho mínění, že by bylo pro všechny obyvatele Paříže lépe, kdyby tento tvor, tento malý čarodějník ležel raději na hranici, než na tomto místě.“

„Na pěkně hořící hranici!“ dodala jakási stařena.

...

V tu chvíli šel kolem mladý kněz, naslouchal, mlčel. ...Měl přísný obličej, široké čelo, hluboký pohled. Mlčky rozrazil dav, prohlédl si dítě a vztáhl po něm ruku. Bylo na čase, neboť všichni ti zbožní lidé si dělali laskominy na krásně planoucí hranici.

„Přijímám to dítě za své,“ řekl kněz. Vzal je do kleriky a odnesl.

Dav jej sledoval udiveným pohledem.

...

Pracovní list pro žáky č. 1b – OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU Č. 1a

1. Co si myslíte o lidech, kteří promlouvali v chrámu nad nalezcem?

.....

.....

.....

.....

2. Byl názor žen – matek na znetvořené malé dítě normální?

.....

.....

.....

.....

3. Co si myslíte o době, kdy mohl kdokoliv nepohodlné děti odkládat venku na veřejném místě, aniž věděl, co s ním bude, a nebyl potrestán?

.....

.....

.....

.....

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 2a – ÚRYVEK Č. 2**Láska k bližnímu**

Nešťastný chlapec dostal jméno podle dne svého nalezení – Quasimodo. Jeho zachránce byl kněz Claude Frollo. Ujal se ho, přijal za svého, živil jej, vychoval jej. Ještě jako maličký utíkával se Quasimodo k nohám Claudia Frollo. Ten jej naučil mluvit, číst, psát. A nakonec ho učinil zvoníkem.

...

Také Quasimodova vděčnost byla hluboká, bezmezná. ... A třeba býval obličej adoptivního otce často zachmuřený a přísný, ... přece ta vděčnost ani na okamžik neochabla. V Quasimodovi měl nejoddanějšího otroka, nejochotnějšího sluhu, nejbdělejšího psa. Když ubohý zvoník ohluchl (při své práci na vrcholu chrámu ve zvonici denně naslouchal hroznému zvuku velkého zvonu, který ručně rozhoupával každou hodinu), vytvořila se mezi ním a Claudem Frollo řeč posuňková, tajemná a srozumitelná jen jim. Tak se stal kněz jedinou lidskou bytostí, se kterou si Quasimodo uchoval spojení. Na tomto světě se stýkal jen s chrámem Matky Boží a s Claudem Frollo. ...

Oddanost zvoníkova byla tak veliká, že kdyby kněz jenom kývnul, aby zvoník pro jeho potěšení, radost skočil z věže, byl by se okamžitě z ní vrhnul dolů...

Přestože byl Quasimodo v dospělosti velmi silným, před svým chráněncem se stával ubohým, neobratným a nemotorným stvořením se skloněnou hlavou a prosícíma očima. ...

Jeho vděčnost a oddanost byla vypjatá k nejzazší mezi, kterou bychom nedovedli k ničemu přirovnat. ... Můžeme tedy říci, že Quasimodo miloval kněze tak, jak nikdy pes, ani kůň nebo slon nemilovali svého pána.

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 2b – OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU Č. 2a

1. Byl Quasimodo svému adoptivnímu otci vděčný, dával to najevo?

.....

.....

.....

.....

2. Můžeme říci něco o Quasimodových vlastnostech?

.....

.....

.....

.....

3. Na jakém základě se vyvinul vztah chlapce k Frollovi?

.....

.....

.....

.....

4. Měl Quasimodo přátele?

.....

.....

.....

.....

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 3a – ÚRYVEK Č. 3**Den bláznů**

Bývalo zvykem jednou v roce pořádat zábavu zvanou „Den bláznů“. Vždy vyhrál ten, kdo vypadal nejhůř, uměl se nejlépe šklebit a vůbec spouštět hrůzu.

Srocení lidí na ulici Paříže, kde se představovali jeden po druhém, kdo bude vítěz, najednou jednohlasně zašumělo: „Sláva!“

...

Objevil se obličej s úžasným úšklebkem, se čtyřbokým nosem, podkovovitými ústy, malým levým okem, zastíněným hustým zrzavým obočím, zatímco pravé oko nadobro mizelo pod obrovskou bradavicí, v ústech se tu a tam zaskvěl zub jako cimbuří, neboť většina z nich byla vylámaná. Do zkornatělého rtu se zarýval jeden zub jako sloní kel. Brada byla rozpolcená a celkový výraz se směsicí zlomyslnosti, údivu a smutku představoval právě Quasimodo.

...

Potlesk byl jednohlasný. Se slávou vyvedli přešťastného papeže bláznů. Ale tehdy vyvrcholil údiv a obdiv davu. Úšklebek byl obličej. I celá jeho postava byla jako úšklebek. Velká hlava s ježatými rezavými vlasy; mezi oběma lopatkami obrovský hrb, jehož vyklenutí se jevilo vpředu; kyčle tak divně zasazené, že se nohy mohly dotknout jenom koleny a zepředu se podobaly dvěma srpkům, které se spojují držadly. Velká chodidla a obrovské ruce a k této znetvořenosti navíc hrozivý výraz síly, mrštnosti a odvahy. Vzácná výjimka pravidla, že chce, aby síla a krása pojily se v soulad.

Řeklo by se rozlámaný a špatně spravený obr.

Když se objevil na prahu kaple, bezmála tak široký, jak vysoký, široce rozložený od základu, dav jej ihned poznal a jedním hlasem vzkřikl:

„To je Quasimodo, zvoník! Hrbáč a jednooko. Křivonožka! Sláva!“

Je vidět, že ten ubožák měl plno přezdívek. A navíc si z něj začali tropit i nechutné žerty mírně podnapilí muži.

A tak byl zvolen největším ze všech „bláznů“.

Pracovní list pro žáky č. 3b – OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU Č. 3a

1. Jak se chovali lidé ke Quasimodovi? Měli k tomu důvod?

.....

.....

.....

.....

2. Jak se projevoval samotný Quasimodo? Oplácel výsměch zlem?

.....

.....

.....

.....

3. Zkuste pojmenovat některé charakterové vlastnosti tohoto nešťastného chlapce.

.....

.....

.....

.....

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 4a – ÚRYVEK Č. 4**Esmeralda**

Paříž se ráda bavila. Nyní, na známém náměstí de la Gréve, mezi planoucím ohněm a sroceným davem lidí, tančila dívka. Všichni, kdo na ni hleděli, byli okouzleni.

Nebyla velká, ale vypadala tak, neboť její jemná postava se odvážně tyčila vzhůru. Byla hnědá, ale bylo patrné, že její pleť má asi ve dne onen zlatý, krásný odstín Andaluzek a Italek. Její malá noha byla volná v přiléhavé, půvabné obuvi a dívka se točila, vířila na starém perském koberci, hozeném nedbale pod její nohy. A když vás při točení minula její zářivá postava, zablýskaly na vás její černé oči.

Okolo ní byly všechny pohledy soustředěny, všechna ústa otevřená. Zatímco tančila při bzučení baskického bubínku, který její oblé a čisté paže zdvíhaly nad hlavu, drobná a křehká a živá jako voska ve strakatém šatě, s černými vlasy a plamenným zrakem připomínala nadpřirozenou bytost.

Mladý muž, který se na ni se zalíbením díval, si najednou uvědomil, že to není nymfa ani víla, ale cikánka. Přelud zmizel.

Dívka znovu začala tančit. Vzala ze země dva meče, jejichž špičky si opřela o čelo, a roztočila je jedním směrem, zatímco sama se točila opačným. Přestože to byla cikánka, muž konstatoval, že není bez půvabu a kouzla. Oheň ji ozařoval ostrým a rudým světlem,... na hnědém čele dívky a do pozadí náměstí vrhal kalný odlesk.

Mladá dívka konečně udýchaná zastavila, lid jí zatleskal.

Dívka začala zpívat. Ale z davu se začaly ozývat zlé hlasy:

„Táhni pryč, tulačko!“ Dívka zpívala dál.

...V tu chvíli odcházel z oslavy krále bláznů i Quasimodo, sice jen na okamžik – ale spatřil tu krásnou dívku, na kterou zle pokřikují jako mnohdy na něj a poprvé v životě byl nešťasten pro to, jak vypadá, jak je bezmocný.

Netuší však, že na náměstí je také jeho milovaný kněz Frollo, který se na první pohled do Esmeraldy zamiluje.

Pracovní list pro žáky č. 4b – OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU Č. 4a

1. Byly předsudky a rasová nesnášenlivost stejné jako dnes?

.....

.....

.....

.....

2. Proč si lidé myslí, že někteří mají větší právo na světě? Uvedte příklady.

.....

.....

.....

.....

3. Můžeme z úryvku poznat, jaká byla Esmeralda?

.....

.....

.....

.....

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 5a – ÚRYVEK Č. 5a**Nešťastná láska**

Nyní přemýšlí Frollo, jak získat lásku Esmeraldy, když je knězem. Přesvědčí Quasimoda, aby mu pomohl dívku unést, avšak dívka se brání a Quasimoda zatknou četníci. Je souzen a musí vytrpět trest na pranýři po celé dvě hodiny.

Lid, ukázněný v očekávání veřejných trestů, nejevil příliš netrpělivosti. Baval se pohledem na pranýř, ... velmi prostě vybudovaný z vyžděné krychle asi deset stop vysoké a uvnitř duté. Velmi příkré schůdky z hrubě tesaného kamene, kterým se obyčejně říkalo „žebřík“, vedly na hořejší plošinu, na které bylo vidět vodorovné a plné dubové kolo. Na toto kolo přivazovali odsouzence klečícího a s rukama dozadu svázanýma. Dřevěný hřídel, který byl uváděn v pohyb vratidlem, ukrytým uvnitř malé budovy, sděloval otáčení kolu, stále udržovanému ve vodorovné poloze, a tak postupně ukazoval tvář odsouzenecovu na všechny strany náměstí. Tomu se říkalo „točit zločincem“.

...

Odsouzenec konečně přijel, zády přivázan na káře, a když byl vysazen na plošinu a když jej mohli ze všech stran vidět přivázaného provazy a řemeny k pranýřovému kolu, vypuklo na náměstí nesmírné hulákání, smíšené se smíchem a pokřikováním. Poznali Quasimoda.

Byl to podivný obrat. Včera no tomto místě jej vyhlásili za papeže bláznů, dnes je na pranýři. Včera jej oslavovali, dnes se smějí jeho utrpení.

...

Netečný Quasimodo nehnul ani brvou. ...

Kleknul si na otáčivé kolo, svlékli ho, pevně omotali řemeny až po pás. ... Na roh pranýře byly postaveny přesýpací hodiny s pískem a mělo začít bičování odsouzenec... Představení začalo. Quasimodo se zachvěl pod pouty a prvními ranami bičem. Zděšení se mu objevilo na zmrzačeném obličejí a nechápavě se podíval do davu, kde spatřil svého milovaného kněze Frolla. ...

Pracovní list pro žáky č. 5b – ÚRYVEK Č. 5b

Kolo se ustavičně otáčelo, rány padaly jedna za druhou a ubohý Quasimodo již krvácel z tisíce ran, kam dopadaly rány bičem. ... Nyní se přestal zmítat, zavřel své jediné oko, hlavu svěsil na prsa a tvářil se mrtvým. Od té chvíle se nepohnul...

Hodinu trvala tato muka, pak bičování ustalo a další hodinu měl Quasimodo vydržet přivázan na pranýři pro posměch. ...

Quasimodo byl již v minulosti lidmi všeobecně nenáviděn, byť bez jediné příčiny. Nikdy nikomu neublížil, pouze poslouchal a miloval svého otce.

...

Nyní měl lid čas pro svou „zábavu“: mohou se vynadávat, vysmívat tomu, který je bezmocný a nevinný. Quasimodo se držel statečně. Jen jej obtěžovaly mouchy, které sedaly do krvavých ran a on – spoutaný – je nemohl odhánět. Jak se zmítal v kole, byl posměch davu ještě větší. Nyní začaly na něj létat z davu kameny. Opět začal být na pokraji života a smrti. A tu se z posledních sil vzchopil a zvolal: „Pít!“ Ozvěnou mu byl hlasitý smích. A opět začaly dopadat na jeho zmučené tělo kameny. ... Ještě jednou se pokusil o jedno slovo:

„PÍT!“ Už téměř polomrtvý zahlédl v davu někoho, koho znal. ...

Vystupovala rychle po schůdkách, zvedla sklenici s vodou a podala k vyprahlým rtům muže, který se ji pokusil unést, a proto dnes tady trpí. Ano, byla to cikánka Esmeralda.

A tu se Quasimodovi vyronila velká slza z jeho jediného oka. Pomalu stékala po znetvořené a bolestí stažené tváři.

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 5c – OTÁZKY K PRACOVNÍMU LISTU Č. 5a, b

1. Jaký je váš názor na tresty a soudnictví ve středověku?

.....

.....

.....

.....

2. Proč si myslíte, že lidé nenáviděli Quasimoda, když jim nikdy neublížil?

.....

.....

.....

.....

3. Dokázali byste přihlížet bezpráví, nebo byste měli odvahu pomoci nevinnému člověku, kterému ubližují? Uveďte konkrétní příklad.

.....

.....

.....

.....

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 6 – OBSAH DALŠÍ ČÁSTI**Křivé obvinění – závěr**

V jedné nešťastné události je Esmeralda svědkem vraždy, ale nespáchá ji. Je však křivě obviněna a odsouzena k trestu smrti. Quasimodo ji unese z vězení, schová ji a pomáhá. Avšak není to nic platné, nakonec po mnoha útrapách je dívka oběšena.

Když Quasimodo zjistí, že za křivým obviněním a tudíž i smrtí Esmeraldy stojí jeho milovaný otec Frollo, shodí jej z věže chrámu.

V ten den, kdy zemřelo vše, na čem Quasimodovi záleželo, co miloval, v ten den zmizel z chrámu Matky Boží. Nikdo ho nenašel, neboť nikdo po něm nepátral.

(Zde pro rychlejší spád děje zkrácení obsahu – výčet událostí po okamžik, kdy shodí Quasimodo Frolla z chrámu).

Pracovní list pro žáky č. 7 – ÚRYVEK Č. 6**Konec románu – Quasimodova svatba**

V noci, jež následovala po Esmeraldině popravě, odvázáli katovi pacholci tělo ze šibenice a podle zvyku je donesli do umrlčí komory. ...

Kamenná stavba, která byla základem ohavné budovy, byla dutá. Upravili tam prostornou umrlčí komoru, zavřenou starou, železnou, zohýbanou mříží, do níž se házely nejenom lidské trosky, jež oddělili od řetězů, ale těla všech nešťastníků, popravených na jiných stálých pařížských šibenicích. Do té hluboké kostnice, kde společně trouchnivělo tolik lidského prachu a zločinů, zaneslo mnoho mocných tohoto světa své kosti, mnoho nevinných jako byla Esmeralda. ...

Když asi za dvě léta po událostech, které jsme popsali, přišli do kostnice vyhledat mrtvolu jednoho významného popraveného, aby ho pochovali, neboť to dodatečně schválil král, našli mezi všemi kostrami dva kostlivce, z nichž jeden druhého podivně objímal. Jedna z těch koster, jež byla kostrou ženy, měla na sobě ještě několik cárů látky, která kdysi byla bílá, a okolo krku měla náhrdelník a malý, otevřený a prázdný, hedvábný váček, ozdobený zelenými perličkami. Ty věci měly tak malou cenu, že je pravděpodobně nechtěl ani kat.

Druhá kostra, jež první těsně objímala, byla kostra muže. Bylo patrné, že měl zkrivenou páteř, hlavu sraženou mezi lopatkami a jednu nohu kratší než druhou. Ale kostra neměla zlomený vaz a bylo zřejmé, že nebyla oběšena. Muž, kterému kdysi náležela, přišel sem tedy a zde zemřel.

Když jej chtěli oddělit od kostry, kterou objímal, rozpadl se v prach.

D**1.5**

Pracovní list pro žáky č. 8 – OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

1. Chtěli byste žít v tehdejší společnosti?

.....

.....

.....

.....

2. Jak se lišila práva a svobody lidí v minulosti a dnes? Uveďte příklady.

.....

.....

.....

.....

3. Které tresty byste navrhli dnes za podobné přestupky proti zákonu?

.....

.....

.....

.....

D**1.5**